

וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא עָבִיד הָכִי, דְּלֵא שְׂבִיב
 לֹזֵן לְמַלְאָכִין, וְלֵא לְחִילֵי שְׂמַיָּא, אֶלֶּא
 לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּדֵי. וְכָל אֱלִין רַבְרַבִּין
 וְשׁוֹלְטָנִין, פְּלַג עַל כָּל שְׂאָר עַמִּין. וְכֹד אָתוּ
 יִשְׂרָאֵל, נָטִיל לֹזֵן אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵי, וְאַחֲסִין לֹזֵן
 בְּתוֹקְפָא דְנוֹפָא דְאֵילָנָא, וְלֵא שְׂבִיב לֹזֵן בִּידָא
 דְּמַלְאָכִין, וְלֵא בִידָא דְמַמְנָא וְרַבְרַבִּין דְּעֶלְמָא.
 דְּכִתִּיב, (דברים לב ח) בְּהִנְחַל עֲלִיזֵן גּוֹיִם וְגוֹ'. וְאַלִּין
 תְּרִיסַר תְּחוּמִין, מִתְתַּחֲמֵן בְּאַרְבַּע סְטָרֵי עֶלְמָא,
 לְבַתַּר דְּבִדְר עֲנָפִין וְטַרְפִּין, נָטִיל לְיִשְׂרָאֵל וְאַחֲסִין
 לֹזֵן בְּתוֹקְפָא דְנוֹפָא דְאֵילָנָא. דְּכִתִּיב, (שם ט) כִּי חֵלֶק
 ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כַּמָּה יָאוֹת וְשִׁפּוּר הָאֵי
 דְּאֵמְרַתָּ, זַכָּא אֲזַרְחָא דִּילָן, דְּכַמָּה מְלִין

לשון הקודש

בִּיד המלאכים, ולא בִּיד מַמְנָה וגדולי
 העולם, שְׂכָתוּב (דברים לב) בְּהִנְחַל עֲלִיזֵן
 גּוֹיִם וְגוֹ'. וְאֵלוּ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי תְּחוּמִין,
 מִתְתַּחֲמֵן בְּאַרְבַּע צַדֵּי הָעוֹלָם, אַחַר
 שְׁפֹר עֲנָפִים וְעֵלִים, נָטִיל אֵת יִשְׂרָאֵל
 וְהִנְחִיל אוֹתָם בְּתַקְפָּה נוֹף הָאֵילָן, שְׂכָתוּב
 (שם ט) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: כַּמָּה יָפָה וְנָאָה זֶה

לַעֲרֹךְ בָּהֶם קָרַב וְלִהְתַּגָּרוֹת בָּהֶם.
 וְהַקְּדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא לֹא עָשָׂה כֵּן, שְׂלֵא
 הַשְּׂאִיר אוֹתָם לְמַלְאָכִים וְלֹא לְצַבָּאוֹת
 הַשָּׁמַיִם, אֶלֶּא לְקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְבִדּוֹ.
 וְכָל אֵלוּ הַגְּדוֹלִים וְהַשְּׁלִיטִים חֵלֶק אוֹתָם
 עַל כָּל שְׂאָר הָעַמִּים. וְכַשְּׁבָאוּ יִשְׂרָאֵל,
 נָטִיל אוֹתָם הוּא לְבִדּוֹ, וְהִנְחִיל אוֹתָם
 בְּתַקְפָּה נוֹף הָאֵילָן, וְלֹא הַשְּׂאִיר אוֹתָם

עֵלְאִין קְדִישִׁין רִוּחָנָא לֹון וְחַמִּינָא. וְהָהוּא יוֹדָא
 תְּהָה תַּמָּן לְקַמִּיָּהוּ. אָמַר לֹון, רַבָּנָן, כָּל מַלְיָן אֵלִין,
 כַּמָּה טַבָּאן, וּמַלְיָן עֵלְאִין קְדִישִׁין בְּנִיָּהוּ. מַהוּ
 דְכָתִיב, בַּתְּרִיהּ, (שם י) יִמְצְאוּהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וכו'.

אָמַר לִיהּ, אִי יַדְעַתְּ בֵּיהּ מְלָה, אִימָא. דְּהָא מְלָה
 דָּא אִוְקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם, דְּאַשְׁבַּח לִיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא דְפְלָחֵי עֲבוּדָה זְרָה, וְלֹא הוּוּ
 יַדְעֵי בְּמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶלְא כְּלָהוּ
 הוּוּ טַעָאן בְּתַר עֲבוּדָה זְרָה, וְקָם אַבְרָהָם, וּפְרַח
 בְּיַנְיָהוּ עֲנָפָא חָדָא שְׁלִים, קָדָם מָאֲרִי דְעֶלְמָא,
 וְאַשְׁבַּח לִיהּ תַּמָּן.

מָה עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, נְטִיל לִיהּ לְהָהוּא
 עֲנָפָא, וְנַטַע לִיהּ, וְאַשְׁקֵי לִיהּ, וְאַשְׁתַּדַּל
 עֲלֵיהּ, וְאַעְקַר לִיהּ מִתַּמָּן, וְאַשְׁתִּיל לִיהּ בְּאַרְעָא

לשון הקודש

שְׁמַעְא אִוְתוּ תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶרֶץ
 שְׁעוּבָדִים עֲבוּדָה זְרָה, וְאִין מְפִירִים אַת
 אִמוּנַת תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֶלְא כָּלָם הָיוּ
 טוֹעִים אַחַר עֲבוּדָה זְרָה, וְקָם אַבְרָהָם,
 וְהִפְרִית בְּיַנְיָהֶם עֲנָפָא אַחַד שְׁלָם לְפָנֵי
 רַבּוֹן הָעוֹלָם, וּמְצָא אִוְתוּ שָׁם.

מָה עָשָׂה תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא? נְטִיל אַת
 אִוְתוּ הָעֲנָפָא, וְנַטַע אִוְתוּ וְהִשְׁקָה אִוְתוּ,
 וְהִשְׁתַּדַּל עֲלֵיו, וְעַקַר אִוְתוּ מִשָּׁם, וְשִׁתַּל

שְׁאִמְרַתְּ, אֲשֶׁרִי דְרַבָּנָן, שְׁכַמָּה דְבָרִים
 עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים הִרְוּחָנוּ אוֹתָם וְרֵאִיתִי.
 וְאוֹתוּ יְהוּדֵי הָיָה שָׁם לְפָנֵיהֶם. אָמַר לְהֶם:
 חֲכָמִים, כָּל הַדְּבָרִים הִלְלוּ כַּמָּה טוֹבִים,
 וְדְבָרִים עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים הֵם. מַה זֶה
 שְׁכַתוֹב אַחֲרָיו (שם) יִמְצְאוּהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
 וכו'?

אָמַר לוֹ: אִם יַדְעַתְּ בּוּ דְבָר - אָמַר,
 שְׁהָרִי הַדְּבָר הַזֶּה פְּרֻשׁוּהוּ בְּאַבְרָהָם,

אֶתְרָא. דְּכִתְיב, (בראשית יב א) לָךְ לָךְ מֵאֲרֻצְךָ
וּמִמּוֹלֶדְתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. וְעַבְד מִנִּיה עֲפֹא קִדִּישָׁא,
וְדָא הִיא מְצִיאָה דְאִשְׁכַּח קוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא
בְּאֲרַעָא, וְלֹא מִהִימְנָא בִּיה בְּקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא,
וְלֹא יִדְעֵי מֵאן אִיהוּ.

אֵמֵר הַהוּא יוֹדְאֵי, וְדֹאֵי שְׁפִיר הוּא, וְיָאוּת
כִּלְא. אֲבָל אֵית לְשָׁאֲלָה, אֵי אַבְרָהָם הוּא

דִּיּוֹקְנָא (דרגא עילאה כולה הוא דיוקנא ואיצטריך למהוי דיוקנא דהא אברהם
מאתר הוה ונפק ואברהם לתתא הכי איצטריך) דְּאִצְטְרִיךְ. וְתוּ הַהוּא
קָרָא לָא אֹזְכַח עַל אַבְרָהָם כִּלְל, וְלֹא אֲדַפֵּר
לְאַבְרָהָם, וְלֹא לְיִצְחָק, אֲלֵא לְיַעֲקֹב בְּלַחֲזוּדֵי.
דְּכִתְיב, בִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבְל נַחֲלָתוֹ, וְכִתְיב
בְּתַרְיָה יִמְצְאֵהוּ.

לשון הקודש

דִּיּוֹקְנָא (דרגא עליונה כלה היא דמות, וצריכה להיות דמות,
שהרי אברהם ממקום הזה, ויצא, ואברהם למשה כן צריך)
שהצטריך, ועוד, שהרי הכתוב לא מוזכר
על אברהם כִּלְל, ולא הזכיר את
אברהם, ולא את יצחק, אלא את יעקב
לבדו, שכתוב (דברים לב) בִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ
יעקב חבל נחלתו, וכתוב אחריו
ימצאהו.

אותו בארץ אחרת, שכתוב (בראשית יב) לָךְ
לָךְ מֵאֲרֻצְךָ וּמִמּוֹלֶדְתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ.
ועשה מסגנו עם קדוש, וזו המציאה
שמצא הקדוש ברוך הוא בארץ שלא
היאמינו בקדוש ברוך הוא ולא ידעו מי
הוא.

אמר אותו יהודי: ודאי יפה הוא, והכל
נאה. אבל יש לשאל, אם אברהם היה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עִם כָּל זֶה לֹא קָשִׁיָא הָבֵא,
 דְּהָא אַבְרָהָם אֲשַׁכְּחָן דְּנִפְק מִגּוֹ פְּלִיחִי
 עֲבוּדָה זָרָה. וְהָבֵא אִף עַל גַּב דְּיַעֲקֹב אֲדַבֵּר, הוּא
 קָאִי עַל אַבְרָהָם, וְלִית פִּירוּכָא כָּלֵל בְּמִלָּה. אֲבָל
 אִי יַדְעַת מִילָּה אוֹ חִידוּשָׁא, אִימָא.

פְּתַח הַהוּא יוֹדָאִי וְאָמַר, (שם א ב) וְהָאָרֶץ הִיְתָה
 תְּהוֹ וְבַהּוּ, מֵאֵן אָרֶץ. תְּהִיָּא דְּאֲשַׁתְּמוּדְעָא
 עֵילָא וְתַתָּא. הִיְתָה תְּהוֹ, מֵאִי תְּהוֹ, דָּא קוּ יְרוּק,
 דְּאֶקִּיף כָּל עַלְמָא. וְאִיקְרִי קוּ תְּהוֹ, דְּכַתִּיב, (ישעיה לד
 יא) וְנָטָה עָלֶיהָ קוּ תְּהוֹ וְאֲבָנֵי בַּהּוּ. כְּמָה דְּתַנִּינָן,
 אֲבָנִין מְפּוֹלְמוֹת דְּמִשְׁתַּקְעִין גּוֹ תְּהוּמֵי, וּמְנַהֲוִין
 נְפָקוּן מִיּוֹן.

הַשְׁתָּא אִית לְמַנְדַּע, תְּהוֹ דְּאִיהוּ קוּ יְרוּק, מֵאִי
 הוּא קוּ יְרוּק, אֶלָּא אֲשַׁכְּחָן בְּסַפְרָא

לשון הקודש

הַנּוֹדַעַת לְמַעְלָה וּמַטָּה. הִיְתָה תְּהוֹ, מַה
 זֶה תְּהוֹ? זֶה קוּ יְרוּק שְׂמֻקִּיף אֶת כָּל
 הָעוֹלָם, וְנִקְרָא קוּ תְּהוֹ, שְׂכַתוּב (ישעיה לד)
 וְנָטָה עָלֶיהָ קוּ תְּהוֹ וְאֲבָנֵי בַּהּוּ. כְּמוֹ
 שְׂשֻׁנִינּוּ, אֲבָנִים מְפּוֹלְמוֹת שְׂמֻשְׁקַעוֹת
 בְּתוֹךְ הַתְּהוּמוֹת, וּמֵהֶם יוֹצְאִים מַיִם.

עֲכָשׁוּ יֵשׁ לְדַעַת, תְּהוֹ, שֶׁהוּא קוּ יְרוּק,
 מַהוּ קוּ יְרוּק? אֶלָּא מְצִאנוּ בְּסַפְרָא הַרּוֹפָא

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עִם כָּל זֶה לֹא קָשָׁה
 כָּאֵן, שְׁהִרֵי אַבְרָהָם מְצִאנוּ שְׂשֻׁנִיף מִתּוֹךְ
 עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְכָאֵן – אִף עַל גַּב
 שְׂיַעֲקֹב נִזְכָּר, הוּא מְדַבֵּר עַל אַבְרָהָם,
 וְאִין כָּלֵל קָשִׁיָּה בְּדַבְּרָא. אֲבָל אִם יַדְעַת
 דְּכָר אוֹ חִידוּשׁ – אָמַר.

פְּתַח אוֹתוֹ יְהוּדֵי וְאָמַר, (בראשית א) וְהָאָרֶץ
 הִיְתָה תְּהוֹ וְבַהּוּ – מִי הָאָרֶץ? אוֹתָהּ

דְּאִסְיֵי קְרִטִינָא, וַיּוֹדֶן דְּקֶסְרֵי שְׁמִיּה, וְקָרְאֵן שְׁמִיּה
 קְרִטִינָא אִסְיֵי, בְּגִין דְּאִיְהוּ רַב עַל כָּל אִסְיֵין,
 וַיִּקְרֵא בְּחֻכְמָתָא. וְהָכִי בְּלִשׁוֹן פְּרָסִי, לְבַר נָשׁ
 יִקְרֵא, קָרְאֵן לִיּה קְרִטִינָא. רַב וַיִּקְרֵא בְּחֻכְמָתָא.
 וְהָוּה אָמַר, וְהָאֲרִיץ הִיתָה תְּהוּ, מֵאִי תְּהוּ. אִיְהוּ קוּ
 יְרוּק, דְּאִסְחָר כָּל עֲלָמָא. וּמֵאֵן אִיְהוּ, קְלִיפָה
 דְּאִנְוָזָא. וְדָא אִיְהוּ קְלִיפָה דְּלִבְר, דְּאִיְהוּ יְרוּק.

לְגוּ מְנִיָּה, בְּהוּ. אֵינּוּן אֲבָנִין מְפּוֹלְמוֹת דְּמְנַהוֹן
 נְבָקִי מֵיָא. מִן תְּהוּ אֲתַמְשִׁיךְ עוֹר וּבָשָׂר. מִן
 בְּהוּ אֲתַמְשִׁכּוּ גְרָמִי.

לְגוּ מְנִיָּה וְחֶשֶׁךְ. דָּא חֲשִׁיכוּ דְּאֲתַמְשִׁךְ מְנִיָּה עֲמָא
 דְּעֵשׂוֹ. וְאִיתִימָא מִן תְּהוּ. הָכִי הוּא וְדָא,
 דְּהָא חֶשֶׁךְ מְנִיָּה תְּלִיָא תְּהוּ. אֶלָּא אֵינּוּן אֲבָנִין
 מְפּוֹלְמוֹת, עָאֵלוּ בְּאִמְצָעִיתָא, דְּמְנִיָּה אֲתַמְשִׁכּוּן

לשון הקודש

לפנים מִמְּנוּ - בְּהוּ. אוֹתָן אֲבָנִים
 מְפּוֹלְמוֹת שְׂמֵחִין יוֹצֵאִים מִיָּם. מִתְּהוּ
 נְמִשֶׁךְ עוֹר וּבָשָׂר. מִן בְּהוּ נְמִשְׁכוֹת
 הָעֲצָמוֹת.

לפנים מִמְּנוּ - וְחֶשֶׁךְ. זוּ הַחֲשֻׁכָה
 שְׂנַמְשֶׁךְ מִמְּנוּ הָעֵם שֶׁל עֵשׂוֹ. וְאִם תֵּאמַר
 מִן תְּהוּ - כִּךְ זֶה וְדָא, שְׂחָרֵי מִהַחֲשֶׁךְ
 תְּלוּי תְּהוּ. אֶלָּא אוֹתָם אֲבָנִים מְפּוֹלְמוֹת
 נְכַסּוּ בְּאִמְצָע, שְׂמֵמְנוּ נְמִשְׁכוֹת

קְרִטִינָא, וַיּוֹדֶן שֶׁל קֶסְרֵי שְׁמוֹ, וְקוֹרְאִים
 אֶת שְׁמוֹ הַרְּפָא קְרִטִינָא, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
 גְּדוֹל כָּל הַרְּפָאִים וְנִכְבֵּד בְּחֻכְמָה. וְכִךְ
 בְּלִשׁוֹן פְּרָסִי קוֹרְאִים לְאָדָם נִכְבֵּד
 קוֹרְאִים לוֹ קְרִטִינָא, גְּדוֹל וְנִכְבֵּד
 בְּחֻכְמָה. וְהִיָּה אֹמַר, וְהָאֲרִיץ הִיתָה תְּהוּ,
 מִה זֶה תְּהוּ? הוּא קוּ יְרוּק שְׂמִקְרָף כָּל
 הָעוֹלָם, וּמִי הוּא? קְלִפַּת הָאִנְוָז, וְזוּהִי
 הַקְּלִפָּה הַחִיצוֹנָה, שֶׁהִיא יְרוּקָה.

גְּרָמִין, כְּמֵא דְאִיתְמַר. וְחֻשְׁךָ מְשִׁיכוּ דְקִיק, דְּמִנִּיה
אֶתְמַשְׁךָ עֵשׂוּ.

וְרוּחַ אֱלֹהִים, דָּא מוֹחָא דְאַגּוּזָא, דְּמִתְפָּן
אִיתְמַשְׁךָ יַעֲקֹב שְׁלִימָא, כְּגוּוּנָא דְאַגּוּזָא
דָּא, (כְּגוּוּנָא דָא רִזָא) דְכְּתִיב, (יחזקאל א ד) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה
בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, לְקַבְּלֶיהָ דְתַהוּ. לְגוּ מִנִּיה עֲנָן
גְּדוֹל, לְקַבְּלֶיהָ דְבַהוּ. לְגוּ מִנִּיה וְאֵשׁ מִתְּלַקְחָת,
לְקַבְּלֶיהָ דְחֻשְׁךָ. לְגוּ מִנִּיה וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, לְקַבְּלֶיהָ
דְרוּחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל, לְגוּ מִכְּלָא. דְלְקַבְּלֶיהָ,
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דָּא רוּחַ דְאִימָא
עִילָאָה, דְקָא מְרַחֶפָא עַל כְּלָא. וַיַּעֲקֹב שְׁלִימָא,
אִיהוּ וּדְאִי מוֹחָא דְאַגּוּזָא. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִמְצְאֵהוּ בְּאַרְצָא מְדַבֵּר וּדְאִי. לְבַתֵּר עֶבֶד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְכָל אֵינֹון קְלִיפִין דְלַהוּן, דִּיהוּן בְּלַהוּן
מִשְׁתַּעֲבָדִין לִיהָ.

לשון הקודש

מִתְּלַקְחָת, כְּגוּד הַחֻשְׁךָ. לְפָנִים מְמֵנוּ –
וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, כְּגוּד שֶׁל רוּחַ אֱלֹהִים.
וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל – לְפָנִים מִהֶבֶל,
שְׂכַנְגְדוּ מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. זֹו רוּחַ
הָאֵם הַעֲלִינָה שְׂמִרְחֶפֶת עַל הַכֹּל. וַיַּעֲקֹב
הַשְּׁלָם הוּא וּדְאִי מִתְּ הַאֲגוּז, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִמְצְאֵהוּ בְּאַרְצָא מְדַבֵּר וּדְאִי.

הַעֲצָמוֹת, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר. וְהַחֻשְׁךָ מְשִׁיכָה
דְקָה, שְׂמִמְנָה נִמְשָׁךְ עֵשׂוּ.
וְרוּחַ אֱלֹהִים – זֶה מִתְּ הַאֲגוּז, שְׂמִשָּׁם
נִמְשָׁךְ יַעֲקֹב הַשְּׁלָם, כְּמוֹ הַאֲגוּז הַזֶּה,
שְׂכַתְנוֹב (יחזקאל א) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן, כְּגוּד הַתַּהוּ. לְפָנִים מְמֵנוּ – עֲנָן
גְּדוֹל, כְּגוּד הַבַּהוּ. לְפָנִים מְמֵנוּ – וְאֵשׁ

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דְּרִדְךָ בּוֹכֵב
 מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וְגו'. אֲרָאֵנוּ,
 לְמַלְכָּה דְּפּוֹרְקָנָא דָּא, דְּאִיְהוּ רְבִיעָאָה. וְלֹא עָתָה,
 אֲלֵא לְסוּף יוֹמֵיָא.

שִׁית יוֹמִין הוּוּ בְּעֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה תְּמִינָא,
 דְּנִהוּרִין דִּהוּוּ בֵּיהּ, מִסְתַּלְקִי וּמִתְדַעְבִּי.
 שְׂמֵשָׁא וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיָא וּמְזִלֵי אֲתַנְגִּיזוּ בֵּיהּ. חֲנִי
 אֲתַהוּוּ בְּעוֹפְדָא דְּבְרָאשִׁית, וּבֵיהּ אֲסַתְלָקוּ בְּיוֹמָא
 דְּאֵלְפֵי רְבִיעָאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, וְוֵי דְגָלוּתָא אֲתַמְשְׁדֵי,
 וּמֵאֵן יָכִיל לְמַסְבֵּל לֵיהּ. (דף טו ע"א) אָמַר לֵיהּ,
 אִי רַבִּי אִי רַבִּי, אֵלּוּ הָיִית יָדַע פְּמָה עֲרִטוֹרָא
 וּבְלַבּוּלָא, עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִידְךָ הוּא בְּבָלְהוּ רְקִיעִין,
 בְּשַׁעֲתָא דְּגָזַר וּמָסַר לֹון לְיִשְׂרָאֵל בִּידָא דִּהֵהִיא

לשון הקודש

רְאִינוּ, שְׂהַאֲוֹרוֹת שְׁהִיּוּ בּוּ, מִסְתַּלְקִים
 וְדוּעֵכִים. הַשְּׂמֵשׁ וְהַלְבָנָה וְהַכוּכְבִּים
 וְהַמְזֹלוֹת נִגְנְזוּ בּוּ. אֵלּוּ הִתְהוּוּ בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרָאשִׁית, וּבּוּ הִסְתַּלְקוּ בְּיוֹם שַׁל הָאֵלְפֵי
 הַרְבִּיעִי.

בְּכָה רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר: אִוִי שְׂהַגָלוּת
 נְמַשְׁכַּת, וּמִי יָכוֹל לְסַבֵּל אוֹתָהּ. אָמַר לוֹ:
 אִי רַבִּי, אִי רַבִּי, אֵלּוּ הָיִית יוֹדַע פְּמָה
 בְּהִלָּה וּבְלַבּוּל עָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

אֲחַר כֵּן עָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת כָּל
 אוֹתָן הַקְּלָפוֹת שְׁלָהֶם, שְׂכָלָם יְהִי
 מְשַׁעֲבָדִים לוֹ.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב
 דְּרִדְךָ בּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל
 וְגו' (במדבר כד). אֲרָאֵנוּ – אֵת הַנְּאֻלָּה הַזֶּה,
 שְׁהִיא רְבִיעִית. וְלֹא עָתָה – אֲלֵא לְסוּף
 הַיָּמִים.

שְׂשָׁה יָמִים הִיּוּ בְּעוֹלָם. בְּיוֹם הַרְבִּיעִי

שִׁפְחָה, וְלֹא־שִׁתְּעַבְדָּא תַּחֲזֹת יְדָא דְאַדּוּם.

בְּשַׁעֲתָא דִּהְיוּ כְּתַבִּי פְתִקִּין בְּרִקִיעָא, עַד דְּלֹא אַחְתִּימוּ, בְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְחֹתְמָא דְמַלְכָא, קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְכָל חִילֵי שְׁמַיָּא, וְקָרָא לְגַבְרִיאַל דְּקֶסֶת הַסּוּפֵר בְּחֶרְצוּי, וְאָמַר לִיה, אִיעֲכַב פְּתִקִּין עַד דְּלֹא אַחְתִּימוּ, וְאֶכְפֶּה עַל פְּנֵי, וְאֶעֱבִיד לְחֹן מַסְפָּדָא וְאֶבְלָא. בְּאוּמָא עֲלִיכּוּ, כָּל חִילָא דְשְׁמַיָּא, דִּתְשַׁבְּקוּן לִי, וְלֹא תִתְקַפּוּן לְנַחְמָא לִי. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה כב ד) עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אָמַרר בְּכַפִּי אֵל תֵּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל שַׂד בֵּת עַמִּי.

בְּעֵט בְּעִיטִין בְּרִקִיעָא דְעֶרְבוֹת, וְעֵבֵד בֵּיהּ בְּקוּעִין וְחִלּוּנִין פְּתִיחִין. פְּתַח וְאָמַר, בְּנֵי רַחֲמֵינוּ דְמַעִי, רַבִּיתִי לְכוּן, וְנִטְלִית לְכוּן, כְּאַבָּא דְנִטִּיל לְבְרִיָּה, אוֹלִיפְנָא לְכוּ דְחִלְתִּי, אֲשִׁלְטִית לְכוּ עַל כָּל

לשון הקודש

לְהַם מַסְפַּד וְאַבְל. בְּשִׁבּוּעָה עֲלֵיכֶם, כָּל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, שְׁתַּעֲבוּבוּ אוֹתִי וְלֹא תִתְחַזְּקוּ לְנַחֲמֵנִי, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ישעיה כב) עַל כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אָמַרר בְּכַפִּי אֵל תֵּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל שַׂד בֵּת עַמִּי.

בְּעֵט בְּעִיטוֹת בְּרִקִיעַ שֶׁל עֶרְבוֹת, וְעֵשָׂה בּוֹ בְּקִיעִים וְחִלּוּנוֹת פְּתוּחִים. פְּתַח וְאָמַר: בְּנֵי, בְּנֵי אֱהוּבֵי מַעִי, גִּדְלִיתִי אֶתְכֶם וְלִקְחִיתִי אֶתְכֶם כְּמוֹ אֵב שְׁנוּטֵל אֶת בְּנוֹ,

בְּכָל הַרְקִיעִים בְּשַׁעֲה שְׁנוֹר וּמַסַּר אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד אוֹתָהּ הַשִּׁפְחָה, וְלֹהֶשֶׁת עֵבֵד תַּחַת הַיָּד שֶׁל אַדּוּם.

בְּשַׁעֲה שֶׁהָיוּ כּוֹתְבִים פְּסָקִים בְּרִקִיעַ, שֶׁרָם נִחְתְּמוּ בְּחֹתְמַת בְּחֹתֶם הַמְּלָךְ, קָרָא הַקּוּדֹשׁ בְּרִידָּהּ הוּא לְכָל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְקָרָא לְגַבְרִיאַל, שֶׁקֶסֶת הַסּוּפֵר בְּמַתְנִין, וְאָמַר לוֹ: עֲכַב אֶת הַפְּסָקִים שֶׁרָם נִחְתְּמוּ, וְאֶכְפֶּה עַל בְּנֵי, וְאֶעֱשֶׂה

אוֹמִין דְּעֵלְמָא. חֲבִיתוֹן קַמָּאי בְּכַמְה חוֹבִין, עֲבֵרְנָא
עֲלֵיכוֹ, בְּגִין דְּבְגִין יִקִּירִין רְחִימִין הוֹיִתוֹן קַמָּאי.

בְּנֵי בְּנֵי, אֶקְרָא לְאַרְבַּע סְטָרוֹן דְּעֵלְמָא, וְאוֹמִינָא
לְהוּ עֲלֵיכוֹ. מוֹרַח מוֹרַח, בְּאוֹמָאָה עֲלֶךְ, אִי
בְּנֵי יִתְבַּדְרוֹן בִּינְךָ, דְּתַסְתַּבֵּל בְּתוֹאֲרָא וּדְיוֹקְנָא
דִּילְהוֹן, הֵיךְ אֲשַׁתְּנִי וְאֲשַׁתְּחַר בְּעֵנּוּיִין דְּיַעֲבֵדוֹן לֹון
בְּגֵוּוֹד, וְתַבְּכָה וְתַסְפַּד עֲלִיהוֹן וְתַנְטַר לֹון.

בְּנֵי בְּנֵי, פִּד הוֹיִתוֹן בְּבִיתָאי, בְּתוֹקְפָא דְּאִמְכוֹן,
בְּעִידוּנִין בְּעֵינּוּגִין, לָא אֲשַׁנְחַתוֹן עָלִי. בְּנֵי בְּנֵי,
מָה אַעֲבִיד לְכוֹן, גְּזוּרָא גְּזוּרָא בְּאוֹמָאָה, אֶלָּא אֲנָא
וְאֵתוֹן נְגְלִי.

מוֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא, אֵיךְ לָא תִשְׁנַח עַל בְּנֵי,
עָנָא קַדִּישָׁא דְּמִסְרִית בִּידְךָ. מוֹרַח מוֹרַח,

לשון הקודש

הַשְׁתַּנּוּ וְהִשְׁחַרוּ בְּעֵנּוּיִים שְׂעוּשִׁים לְהֵם
בְּתוֹכְךָ, וְתַבְּכָה וְתַסְפַּד עֲלֵיהֶם וְתִשְׁמַר
אוֹתָם.

בְּנֵי בְּנֵי, כְּשֶׁהֵייתֶם בְּבֵיתִי, בְּחִיק
אִמְכֶם, בְּעֵדוּנִים וּבְעֵנּוּגִים, לֹא הִשְׁנַחְתֶּם
עָלַי. בְּנֵי בְּנֵי, מָה אַעֲשֶׂה לְכֶם, גְּזוּרָה
גְּזוּרָתִי בְּשִׁבוּעָה, אֶלָּא אֲנִי וְאַתֶּם נְגְלָה.
מוֹשֶׁה, הֲרוּעָה הַנֶּאֱמָן, אֵיךְ לֹא תִשְׁנִיחַ
עַל בְּנֵי, הַצֵּאן הַקְּדוֹשׁ שְׁמִסְרִיתִי בְּיָדְךָ?

לְמַדְתִּי אֶתְכֶם אֵת יְרֵאתִי, הַשְׁלַטְתִּי
אֶתְכֶם עַל כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם. חֲטֵאתֶם
לְפָנַי בְּכַמְה חֲטָאִים, עֲבַרְתִּי עֲלֵיכֶם,
מִשׁוּם שְׂפָנִים נִכְבָּדִים אֲהוּבִים הֵייתֶם
לְפָנַי.

בְּנֵי בְּנֵי, אֶקְרָא לְאַרְבַּעַת אֲדָדֵי הָעוֹלָם,
וְאֲשַׁבֵּעַ אוֹתָם עֲלֵיכֶם. מוֹרַח מוֹרַח,
בְּשִׁבוּעָה עֲלֶיךָ, אִם בְּנֵי יִתְבַּדְרוּ בִּינְךָ,
שִׁתְּסַתַּבֵּל בְּתוֹרָא וּבְדִיוֹקָן שְׁלָהֶם אֵיךְ

אֶתְעָרִי לְגַבִּי מִשָּׁה, וְתִכְבֹּן וְתִסְפְּדוּן עַל בְּנֵי, אֲבָלָא וּמִסְפְּדָא אֲשַׁמְעוּ בְּחָדָא, עַד דְּאָנָא אֲשַׁמְעַ וְאֶתְרֵי עִמְכוּן.

בְּנֵי בְנֵי, רְחִימִין דְּנִפְשָׁאֵי, הֵיךְ תִּהְכֹּן בְּשִׁלְשָׁלָאִין תִּקְיִפִּין, יִדְכוּן מְהִדְקוּן לְאַחֲרָא. בְּנֵין דְּאֶתְרַבִּיאוּ בְּעִידוּנִין, בְּנֵין דְּהָווּ יִקְרִין מִפּוֹ וְסִפִּירִין. בְּנֵי בְנֵי, חֲסִידִין קְדִישִׁין, הֵיךְ תִּפְלוּן בִּיּדֵי נֹכְרָאִין, דְּלֹא רְחִמִין כָּלֵל. בְּשָׂרָא קְדִישָׁא דְּגוּפִיכוּן, אִיתְרַמִּי וְאֶתְחַלֵּל בְּשׂוּקִים וּבְרַחוּבוֹת. בְּנֵי בְנֵי, וְוֵי עֲלִיכוּן וְעָלִי. כִּדִּין בְּזַע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה. וְהֵינּוּ דְּכַתִּיב, (אִיכָה ב יז) בְּצַע אֶמְרָתוּ.

דְּרוּם דְּרוּם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, כִּד וְתִבְדְּרוּן בְּנֵי בְּגִנּוּךְ, דְּתִסְתַּכַּל בְּהוּ הֵיךְ מְשַׁתְּרָא דִּיוֹקְנֵיהוֹן, וַיִּמְנַהֲזוּן תִּבְרִין בֵּינֵי עַמְמֵיָא. דְּרוּם

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שְׂאִין מְרַחֲמִים כָּלֵל. הַבֶּשֶׂר הַקְּדוֹשׁ שֶׁל גּוֹפְכֶם גִּזְרָק וְנִתְחַלֵּל בְּשׂוּקִים וּבְרַחוּבוֹת. בְּנֵי בְנֵי, וַי עֲלִיכֶם וְעָלִי. אִז קָרַע לְבוּשׁ הַמַּלְכוּת שְׁלוֹ. וְהֵינּוּ מַה שְּׂכַתוּב בְּצַע אֶמְרָתוּ.

דְּרוּם דְּרוּם, בְּשִׁבּוּעָה עֲלִיךְ, כְּשִׁיתְּפֹרוּ בְּנֵי בְּתוּכְךָ, שֶׁתִּסְתַּכַּל בְּהֶם אִיךְ מְשַׁחַר דִּיוֹקְנֶם, וַיִּמְנַם שְׁבוּרָה בֵּין הָעַמִּים. דְּרוּם

מִזְרַח מִזְרַח, הַתְּעוּרָר אֵל מִשָּׁה, וְתִכְבֹּן וְתִסְפְּדוּן עַל בְּנֵי. אֲבָל וּמִסְפְּדָא הַשְּׁמִיעוּ בְּאַחֲרָה, עַד שֶׁאֲנִי אֲשַׁמְעֶ וְאֶדָּאב עִמְכֶם.

בְּנֵי בְנֵי, אֶהוּבֵי נַפְשִׁי, אִיךְ תִּלְכוּ בְּשִׁלְשָׁלוֹת חֲזָקוֹת, וְיִדְכֶם מְהִדְקִים לְאַחֲרָה. בְּנִים שֶׁנִּדְלוּ בְּעִידוּנִים, בְּנִים שֶׁהָיוּ יִקְרִים מִפּוֹ וְסִפִּירִים. בְּנֵי בְנֵי, חֲסִידִים קְדוֹשִׁים, אִיךְ תִּפְלוּ בִּיּדֵי נֹכְרִים,

דְּרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, אֶתְעַר לְגַבִּי אֲבָרְהָם
 רְחִימָאִי, וְאִימָא לִיה אִיךְ נְפְלוּ בְּנָוִי, וְאֶתְפְּדֵרוּ בֵּין
 שְׁנַיְהוֹן, וְתַבְכוּן וְתַסְפְּדוֹן עֲלֵיהוֹן. דְּרוֹם דְּרוֹם,
 בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, דְּתַנְטֵר בְּנֵי רְחִימוֹ דְּנַפְשָׁאִי, כִּד
 יִתְפְּדֵרוֹן בְּגֵוּוֹךְ.

צָפוֹן צָפוֹן, אֶתְעַר בְּקוֹל בְּכִיָּה וּמַסְפֵּד וְאֲבָלָא
 וַיְגִנָּא לְגַבִּי בְּנֵי. וְאִימָא לִיה לְעִקִּידָא
 דְּמַדְבַּחִי, הִיךְ אֲזֵלִין בְּנָוִי, וְהִיךְ נְפְלוֹן בְּחַרְבָּא. לָא
 תִּימָרוֹן דָּא, וְלָא תְהוֹדְעוֹן דָּא לְיַעֲקֹב אֲבוּהוֹן. דִּלָּא
 יִתְפְּדֵר עַלְמָא בְּרִינְעָא.

מִעֲרָב מִעֲרָב, אֶתְעַר לְגַבִּי נְאֻקַּת חֲלָלִין, וּקְרַבִּין
 תְּקִיפִין דְּבְנֵי. אֶתְעַר לְגַבִּי רְחִימָתִי
 יוֹנְתִי תַמְתִּי, הִיךְ אֲזֵלִין בְּנֵהָא. וְהִיךְ מִתְפְּדֵרוֹן
 בְּכַמָּה סְטָרִין.

לשון הקודש

בְּחַרְבָּא. אַל תֹּאמְרוּ זֶה וְאַל תוֹדִיעוּ זֶה
 לְיַעֲקֹב אֲבִיהֶם, שְׁלֹא יִתְהַפֵּךְ הָעוֹלָם
 בְּרַגְעָא.

מִעֲרָב מִעֲרָב, הִתְעוֹרֵר לְנֹאקַת הַחֲלָלִים
 וְהַמְלַחְמוֹת הַחֲזוֹקוֹת שֶׁל בְּנֵי. הִתְעוֹרֵר אֶל
 אֲהוּבָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי, אִיךְ הוֹלְכִים בְּגִיָּה,
 וְאִיךְ מִתְפְּדֵרִים בְּכַמָּה צְדָדִים.

דְּרוֹם, בְּשִׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, הִתְעוֹרֵר לְאֲבָרְהָם
 אֲהוּבִי, וְאָמַר לוֹ אִיךְ נְפְלוּ בְּנָוִי וְהִתְפְּדֵרוּ
 בֵּין שְׁנַיְהוֹנָם, וְתַבְכוּ וְתַסְפְּדוּ עֲלֵיהֶם.
 דְּרוֹם דְּרוֹם, בְּשִׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, שֶׁתִּשְׁמַר בְּנֵי
 אֲהוּבֵי נַפְשֵׁי, כְּשִׁיתְפְּדֵרוּ בְּתוֹכָךְ.

צָפוֹן צָפוֹן, הִתְעוֹרֵר בְּקוֹל בְּכִיָּה וּמַסְפֵּד
 וְאֲבָל וַיְגִנּוּ אֶל בְּנֵי, וְאָמַר אֶל הָעִקֵּיד שֶׁל
 מִזְבְּחִי אִיךְ הוֹלְכִים בְּנָוִי וְאִיךְ נְפְלוּ

אֶחָתִי בְרָתִי רַעֲיִיתִי רַעֲיִיא דִּילִי, רְחִימָתָא
 דְּנַפְשָׁאִי, מַה נְּעֵבִיד מִן בְּנָנָא מַה יַּעֲבִדוּן
 אִינוּן. אֲבָל רְחִימָתִי אֶחָתִי, אִימָא לָךְ, אִי בְרַעוּ
 סְלָקָא עֲלֵךְ, אַנְתָּ מְרוּבַעַת, וְגַדְפִּין דִּילָךְ פְּרִישָׁן
 לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּרָתִי יְחִידָתִי, דִּתְהַךְ
 בְּהַדְרִיחוּ, וְלֹא תִשְׁבּוּק לֹון, וְתַחֲפִי עֲלֵיהוּ בְּאַרְבַּע
 סְטָרִין דְּעֲלָמָא. וְאִי לָא, יִתְאַבְדּוּן מֵעֲלָמָא.

מָה אִימָא לָךְ ר', בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 שְׁמַעַת דָּא, אַרְיַמַת קָלָא, וְאוּדְעִזְעוּ תְּמַנְיִסָר
 אֶלְף עֲלָמִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדְרָה.
 וְכִדִּין (ירמיה לא יד) קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי
 תְּמַרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא כִּדִּין, (ישעיה כב יב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה עֲבָאוֹת
 בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וּלְמַסְפָּד.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מָה אָמַר לָךְ, רַבִּי. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל שׁוֹמַעַת אֶת זֶה, מְרִימָה קוּל,
 וּמְזַדְעִזְעִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלְף עוֹלָמוֹת,
 וְהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲמָה. וְאִז (ירמיה לא) קוּל
 בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תְּמַרוּרִים רַחֵל
 מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ. וְאִז הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 (ישעיה כב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה עֲבָאוֹת בַּיּוֹם
 הַהוּא לְבָכִי וּלְמַסְפָּד.

אֶחָתִי בְּרָתִי רַעֲיִיתִי, הָרוּעָה שְׁלִי, אֶהוּבַת
 נַפְשִׁי, מַה נַּעֲשֶׂה מִכְּבִּינוּ, מַה הֵם יַעֲשׂוּ?
 אֲבָל אֶהוּבַתִּי אֶחָתִי, אָמַר לָךְ, אִם
 בְּרַצוֹן עוֹלָה עֲלֵיךְ, אֶת מְרַבַּעַת, וְהַכְּנָפִים
 שְׁלָךְ פְּרוּשׁוֹת לְאַרְבַּעַת צְדָדִים. בְּשִׁבּוּעָה
 עֲלֵיךְ, בְּתִי יְחִידָתִי, שְׁתִּלְכִי עִמָּהֻם וְלֹא
 תַעֲזָבִי אוֹתָם, וְתַכְסִּי עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּעַת
 צְדָדֵי הָעוֹלָם. וְאִם לָא, יִאבְדּוּ מִן הָעוֹלָם.

מֵאֵן חָמָא עֲרִטוּרָא בְּכִלְהוּ רְקִיעִין. מֵאֵן חָמָא
בְּלַבּוּלָא וּמִסְפִּידָא דְתַמְנָן. עַד דְּכָל חֵילֵי
שְׁמַיָא חֲשִׁיבוּ, דְּכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּ.

אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל,
בְּרַתִּי יְחִידַתִּי דִּילִי, תְּתִיבִי לְחַפְיָא עֲלֵיהּ.
וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן. אָמְרָה לֵיהּ, מְאִרִי דְעֲלָמָא, לָא
אִיתִיךָ. בְּתַר דְרַבִּית לֹזֵן, וְתַקְיִנִית לֹזֵן, וְגַדִּילִית לֹזֵן.
אֵהִי חָמִית לְשִׁנְאִיהוֹן דְאֶכְלִי לֹזֵן, וְתִינְשִׁי לָנָא תַמְנָן.
בְּדִין אֹמְרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָהּ, לְאַקְמָא לָהּ,
וְלַמְפָּרַק לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל, וְלְאַפְקָא לֹזֵן מִגְּלוּתָא. בְּמָה
דְאַתְּ אָמַר, ^(ירמיה לא טו) כֹּה אָמַר ה' מְנַעֲי קוֹלְךָ מִבְּכִי
וְגו', וַיֵּשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ וְכו', וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוּלָם.

וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְמִיָהּ. בֵּינָן דְנִפְקַת מִקְמִיָהּ,
פָּתַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל חֵילֵי

לשון הקודש

וְתַקְנַת אֹתָם וְגַדְלַת אֹתָם, אֵהִי רֹאֵה
לְשׁוֹנָאֵיהֶם שְׂאוּכְלִים אֹתָם, וְתִשְׁבַּח
אֹתָם שָׁם?! אִזְ נִשְׁבַּע לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהַקְיָמָה וְלְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל
וְלְהוֹצִיאֵם מִן הַגְּלוּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר ^{(ירמיה}
^{לא)} כֹּה אָמַר ה' מְנַעֲי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְגו', וַיֵּשׁ
תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ כו', וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוּלָם.
וְעַל זֶה יֵצֵאה מִלְּפָנָיו. בֵּינָן שִׁנְאָה

מִי רֹאֵה אֶת הַבְּהִלָּה בְּכָל הַרְקִיעִים? מִי
רֹאֵה הַבְּלַבּוּל וְהַמְּסַפֵּד שְׁשָׁם, עַד שֶׁכָּל
צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם חֲשִׁבוּ שִׁיתְהַפְּכוּ כָּל
הָעוֹלָמוֹת?

אָמַר לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל: בְּתִי יְחִידַתִּי שְׁלִי, תִּלְכִּי לְכַסּוֹת
עֲלֵיהֶם וְלְדוֹר עִם בְּנֵינוּ. אָמְרָה לוֹ: רַבּוֹן
הָעוֹלָם, לָא אֵלֶיךָ! אַחַר שְׂרַבִּית אֹתָם

שְׁמִיָּא וְאָמַר (איכה ד א) אֵיכָה יוֹעַם זָהָב, וְכָל הַהוּא
 קִינָה דְאֶלְפָא בֵיתָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּדֵי
 אָמַר לָהּ, לְבַתֵּר קָשֶׁר רְחִימִין בְּהַהוּא אֶלְיָא
 וְחַתְמוּ פְתָקִין.

וְהַשְׁתָּא אַחֲדֵרְנָא לְפְרֻשְׁתָּא, דְּוַבְּאֵי גְלוּתָא
 אֶתְמַשְׁדָּ. אָרְאֵנּוּ וְלֹא עֵתָה, לְמַאן
 קָאֲמַר אָרְאֵנּוּ. לְהַהוּא דְאִוְתָמַר עֲלוּי כִּי אֵינְנּוּ. כִּד
 יִיְתִי לְפִקְדָא לְאֵיילֵתָא. וְלֹא עֵתָה, וְלֹא לְזִמְן קָרוּב.
 אֲשׁוּרְנּוּ וְלֹא קָרוּב, אֶסְתַּכְּלָנָא בֵּיתָה, אֲכָל לָאוּ כְּעֵן,
 אֶלָּא לְזִמְן רְחוּק.

דְּרִיךְ בּוֹכָב מֵיַעֲקֹב, רַבִּי רַבִּי, כְּפָה רְזִין סְתִימִין
 כְּלִילִין חָכָא. פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ב כא) וַיִּפֹּל ה'
 אֱלֹהִים תְּרֻדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן. כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא לְאָדָם קְדָמָא, דּוּ פְרַעְזוּפִין בְּרָאוּ, וְהוּוּ

לשון הקודש

אֵינְנּוּ, כְּשֵׁיבָא לְפִקְדָא אֶת הָאֵילֵת. וְלֹא
 עֵתָה - וְלֹא לְזִמְן קָרוּב. אֲשׁוּרְנּוּ וְלֹא
 קָרוּב - הֶסְתַּכְּלַתִּי בּוּ, אֲכָל לֹא כְּעֵת,
 אֶלָּא לְזִמְן רְחוּק.

דְּרִיךְ בּוֹכָב מֵיַעֲקֹב. רַבִּי רַבִּי, כְּפָה
 גְּסֻתָרוֹת כְּלוּלִים כָּאן. פְּתַח וְאָמַר, (בראשית
 ב ויפול ה' אלהים תרדמה על האדם
 וישן. כְּשֵׁיבָא הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא אֶת
 אָדָם הָרֵאשִׁוֹן, בְּרָא אוֹתוֹ דּוּ פְרַעְזוּפִים,

מְלַפְנֵי, פְּתַח הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל
 צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְאָמַר אֵיכָה יוֹעַם זָהָב.
 וְכָל אוֹתָהּ הַקִּינָה שֶׁל אֶלְפָא בֵּיתָא,
 הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא לְבַדּוּ אָמַר אוֹתָהּ,
 אַחַר כֵּן קָשֶׁר אַתְּכָה בְּקִינָה הַהִיא
 וְחַתְמוּ הַפְתָּקִים.

וְכַעַת גַּחֲזֹר לְפְרֻשָׁה, שְׁוֹדְאֵי הַגְּלוּת
 נְמַשְׁכָּת. (במדבר כד) אָרְאֵנּוּ וְלֹא עֵתָה. לְמִי
 אָמַר אָרְאֵנּוּ? לְאוֹתוֹ שְׁנַמְמַר עֲלוּי כִּי

מִתְחַבְּרֵן בְּחֲדָא בְּלֹא פִירוּדָא. מַאי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּכִתִּיב, (שם ה ב) זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִים, בְּלֹא פִירוּדָא,
 וְלֹא כְּתִיב בְּרָאוּ, אֲלֵא בְּרָאִים.

בִּיּוֹן דְּאִתְבְּרִיאוּ, הוּוּ בְּחֲדָא דָּא עִם דָּא,
 בְּשִׁיקוּלָא. מָה עֵבֵד לִיה קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא.
 נִסְר לִיה נִסִּירוּ, וְנִטְל לְנוּקְבָא מִנִּיה, וְאִתְקִין לָהּ
 בְּכַמָּה תִּיקוּנִין, וְקִשְׁטָהּ בְּכַמָּה קִישׁוּטִין, וְאִלְבִּישׁ
 לָהּ בְּכַמָּה לְבוּשִׁין.

בְּאֵן אֲתֵר, בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן אִתְקִין לָהּ. כַּמָּה
 קִישׁוּטִין קִשְׁט לָהּ. שְׁבַעִין. וְאִינוּן שְׁבַעִים
 פְּנִים דְּאִוְרִייתָא. כַּמָּה תִּיקוּנִין תִּקִּין לָהּ. תְּלִיסַר
 תִּיקוּנִין. אִינוּן תְּלִיסַר מְכִילִין, דְּאִוְרִייתָא גְּדַרְשֵׁת
 בְּהוּ. כַּמָּה לְבוּשִׁין אִלְבִּישׁ לָהּ. שִׁית לְבוּשִׁין. וְאִינוּן
 שִׁית סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, בְּשִׁית אֲנָפִין.

לשון הקודש

בְּכַמָּה לְבוּשִׁים.

בְּאִיזָה מְקוּם? בְּגִין עֵדֶן הִתְקִין אוֹתָהּ.
 כַּמָּה קִישׁוּטִים קִשְׁט אוֹתָהּ? שְׁבַעִים. וְהִם
 שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה. כַּמָּה תִּיקוּנִים תִּקִּין
 לָהּ? שְׁלֹשָׁה עָשָׂר תִּיקוּנִים. הִם שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה גְּדַרְשֵׁת בְּהֵן. כַּמָּה
 לְבוּשִׁים הִלְבִּישׁ אוֹתָהּ? שִׁשָּׁה לְבוּשִׁים.
 וְהִם שִׁשָּׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, בְּשִׁשׁ פְּנִים.

וְהָיוּ מְחַבְּרִים יַחַד בְּלִי פִירוּד. מָה הַטַּעַם?
 מְשׁוּם שְׁפָתוּב (שם ה) זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִים,
 בְּלִי פִירוּד, וְלֹא כְּתוּב בְּרָאוּ, אֲלֵא בְּרָאִים.
 בִּיּוֹן שְׁנַבְּרָאוּ, הָיוּ יַחַד זֶה עִם זֶה בְּשׁוּנָה.
 מָה עָשָׂה לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? נִסְר
 אוֹתוֹ נִסִּירָה, וְנִטְל מִמֶּנּוּ אֵת הַנְּקָבָה,
 וְהִתְקִין אוֹתָהּ בְּכַמָּה תִּיקוּנִים, וְקִשְׁט
 אוֹתָהּ בְּכַמָּה קִישׁוּטִים, וְהִלְבִּישׁ אוֹתָהּ

כָּל הַיּוֹנִים הַיּוֹנִים, וְכָל הַיּוֹנִים הַיּוֹנִים, וְכָל הַיּוֹנִים הַיּוֹנִים.
 לְבוֹשֵׁינִי, עֲבַד לָהּ קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא תַמָּן
 בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, וּלְבַתֵּר (שם ב כב) וַיְבִיֵאֶהָ אֶל הָאָדָם.
 וְאָדָם הֵיכָן הָוָה. בְּאַתֵּר דְּנִקְוֵדָה דְּצִיּוֹן, דְּבֵי
 מִקְדָּשָׁא תַמָּן. (דף סח ע"ב) וּמִתַּמָּן נָטִיל לֹון, וְאַעִּיל לֹון
 בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, וּבְרִיךְ לֹון בְּרַבַּת חֲתָנִים.

וְרִזָּא דָּא, דְּרַךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. דְּרַךְ וְקָשִׁיט וְתַקִּין
 הָהוּא פּוֹכֵב, דְּאֵתְנִטִּיל מִיַּעֲקֹב. דְּבִגִּין פֶּדָּה,
 בְּגִינָה יִתְגַּלִּי, מֵאֵן דִּיתְגַּלִּי. בְּגִין דְּעַל דָּא הָוָה אֶתִּי
 לְגַבְהָ, וְאַתְמִשְׁדָּ מֵעִילָא לְתַתָּא. וְקָם שִׁבְט
 מִיִּשְׂרָאֵל, דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי. וְקָם: פְּמָא דְאֵת
 אָמַר, (שם ו יח) וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי.

וְכִד יֵהֵא דָּא, וּמַחֲזִן פְּאַתִּי מוֹאֵב וּגו'. פֶּל
 אֵינּוֹן סְטָרִין דְּאֵתְאַחֲדוֹן בְּאֵילָנָא תַתָּאָה,

לשון הקודש

וְקָשִׁט וְתַקִּין אֹתוֹ הַכּוֹכֵב שְׁנִטֵּל מִיַּעֲקֹב.
 שְׁמִשׁוּם פֶּדָּה, בְּשִׁבְלֵהָ יִתְגַּלֵּה מִי
 שִׁיתְגַּלֵּה. מִשׁוּם שְׁעַל זֶה הָיָה בָּא אֵלֵיהָ,
 וְנִמְשָׁד מִפְּעֵלָה לְמַטָּה. וְקָם שִׁבְט
 מִיִּשְׂרָאֵל - זֶה עֵץ הַחַיִּים. וְקָם, פְּמָו
 שְׁנֵאמַר (שם ו) וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי.
 וּכְשִׁזְהָ יִהְיֶה - וּמַחֲזִן פְּאַתִּי מוֹאֵב וּגו'.
 פֶּל אֹתָם הַצְּדִדִים שְׁנֵאֲחֻזִים בְּעֵץ

כָּל הַתְּקוּנִים הַלְלוּ, וְכָל הַקְּשׁוּטִים הַלְלוּ,
 וְכָל הַלְבוּשִׁים הַלְלוּ, עֲשֵׂה לָהּ הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ הוּא שֵׁם בְּנֵן עֵדֶן, וְאַחַר כֵּן (בראשית
 א) וַיְבִיֵאֶהָ אֶל הָאָדָם. וְאָדָם הֵיכָן הָיָה?
 בְּמָקוֹם הַנִּקְוֵדָה שֶׁל צִיּוֹן, שְׁשֵׁם בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ. וּמִשָּׁם נָטִיל אֹתָם וְהַכְּנִיסָם לְגַן
 עֵדֶן, וּבְרַךְ אֹתָם בְּרַבַּת חֲתָנִים.
 וְזֶה סוּד (במדבר כד) דְּרַךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. דְּרַךְ